Nr 10

Socialutskottets betänkande i anledning av motion om en utredning angående sjukvårdskostnaderna för trafikolycksfall, m. m.

I motionen 1971: 751 av herrar *Hörberg* (fp) och *Jonsson* i Alingsås (fp) hemställs »att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär en utredning om sjukvårdskostnaderna till följd av vägtrafikolycksfall och om möjligheterna att genom bruttodebitering avlasta kommunerna skattesubventionering i sådana fall».

Under framhållande att avgiftsfinansiering börjat tillgripas i ökande grad för vissa verksamhetsområden påpekar motionärerna att kostnaderna för sjukvård efter trafikolycksfall synes vara ett område där avgiftsfinansiering skulle kunna tillgripas med hänsyn till att den obligatoriska trafikförsäkringen och den därmed närbesläktade olycksfallsförsäkringen för motorfordonsförare finns för att täcka kostnader på grund av trafikolyckor. Med en differentierad debitering borde enligt motionärerna hela kostnaden kunna uttas, då sjukvården förorsakas av t. ex. vägtrafikolycksfall och skall betalas av trafikförsäkringen. Det kan starkt ifrågasättas – fortsätter motionärerna – om kommunerna verkligen skall behöva belastas med subventionering i detta sammanhang.

Bakgrund

Enligt 27 § sjukvårdslagen (1962: 262, omtryckt 1970: 211) äger den som driver sjukhus bestämma efter vilka grunder och till vilket belopp vårdavgift skall erläggas till sjukhuset för där meddelad sjukvård. Beträffande vårdavgift, som det enligt lagen om socialhjälp eller barnavårdslagen åligger kommun att vidkännas, skall emellertid gälla vad i dessa lagar är stadgat.

Den vårdavgift som sjukvårdshuvudmännen (landstingen och kommunerna som ej tillhör landsting) för närvarande uttar för sjukhusvård på allmän sal av patient bosatt inom huvudmannens sjukvårdsområde utgör tio kronor per dag, för vilken avgift ersättning utgår från allmänna försäkringen. Vårdavgiften är emellertid obetydlig i förhållande till de faktiska kostnaderna för vården, vilket medför att sjukvårdshuvudmännen till huvudsaklig del finansierar sjukhusvården skattevägen.

Enligt den med stöd av lagen (1962: 381) om allmän försäkring utfärdade läkarvårdstaxan (1969: 657) erhåller sjukvårdshuvudmännen för öppen läkarvård 31 kronor i ersättning från den allmänna försäkringen för varje läkarbesök under förutsättning av att från patienten inte uttas högre avgift än sju kronor jämte i förekommande fall tilläggsavgift för sjukbesök. Dessa ersättningar täcker i regel inte de faktiska kostnaderna för den öppna vården, vilket innebär att sjukvårdshuvudmännen även härvidlag har att finansiera en del av kostnaderna skattevägen.

Utredningar som arbetar med frågor som har anknytning till motionen är vägkostnadsutredningen och sjukvårdskostnadsutredningen.

Vägkostnadsutredningen, som tillkallades år 1965, har i uppdrag att utreda frågan om vägtrafikens kostnadsansvar och därmed sammanhängande frågor. På initiativ av vägkostnadsutredningen och statens trafiksäkerhetsråd har gjorts en undersökning av vägtrafikolyckornas samhällsekonomiska kostnader vilken redovisats år 1968 i trafiksäkerhetsrådets rapportserie (nr 116).

Sjukvårdskostnadsutredningen tillkallades år 1969 för att utreda vissa frågor rörande sjukvårdskostnaderna, innefattande dels en samhällsekonomisk analys rörande sjukvårdskostnadernas utveckling, dels en teknisk undersökning rörande verkningarna individuellt och kollektivt av nuvarande metoder för sjukvårdskostnadernas finansiering.

Sjukvårdskostnadsutredningen har uppdragit åt den expert, som utförde ovannämnd undersökning av vägtrafikolyckornas samhällsekonomiska kostnader, att utföra en närmare undersökning av vägtrafikolyckornas sjukvårdskostnader.

Vid 1970 års riksdag hemställdes i motioner att riksdagen skulle anhålla om utredning av möjligheter att i någon form påföra innehavare av motorfordon de kostnader för sjukvårdsinsatser som dessa förorsakar. Allmänna beredningsutskottet – som inhämtade yttranden över motionerna från statens trafiksäkerhetsverk, Svenska landstingsförbundet och Svenska försäkringsbolagens riksförbund – anförde i sitt av riksdagen godkända utlåtande (ABU 1970: 58) att utskottet erfarit att såväl vägkostnadsutredningen som sjukvårdskostnadsutredningen skulle komma att från olika utgångspunkter pröva motionärernas förslag och att utskottet med hänsyn härtill inte fann anledning föreslå något initiativ i frågan från riksdagens sida.

Utskottet

Den huvudsakliga delen av kostnaderna för sjukhusvård stannar på sjukvårdshuvudmännen oberoende av grunden för vårdbehov och fi-

nansieras skattevägen. Även när det gäller öppen vård har sjukvårdshuvudmännen att stå för en del av kostnaderna och att finansiera denna del skattevägen.

Motionärerna anser att hela sjukvårdskostnaden bör kunna utkrävas genom trafikförsäkringen i de fall då sjukvården förorsakats av olycksfall i vägtrafiken. Motionärerna begär en utredning om sjukvårdskostnaderna till följd av vägtrafikolycksfall och om möjligheterna att ta ut kostnaderna i dess helhet så att huvudmännen inte behöver stå för dem.

Utskottet har inhämtat att den år 1969 tillkallade sjukvårdskostnadsutredningen uppdragit åt viss expertis att utreda vägtrafikolyckornas sjukvårdskostnader och att detta uppdrag beräknas bli redovisat under hösten 1971.

Mot bakgrund av att en utredning om sjukvårdskostnader till följd av trafikolycksfall således pågår och att överväganden på grundval av utredningsresultatet därefter kan tas upp inom sjukvårdskostnadsutredningen torde syftet med motionen 1971: 751 vara tillgodosett. Utskottet avstyrker därför bifall till motionen.

Utskottet hemställer

att motionen 1971: 751 inte föranleder någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 14 april 1971

På socialutskottets vägnar

RUNE GUSTAVSSON

Närvarande: herrar Gustavsson i Alvesta (c), Svensson i Kungälv (s), Hamrin (fp), Dahlberg (s), fru Skantz (s), herrar Larsson i Öskevik (c)*, Hyltander (fp), fru Sigurdsen (s), herrar Åkerlind (m), Johnsson i Blentarp (s), Andreasson (c), fru Marklund (vpk), herrar Nisser (m), Olsson i Timrå (s)* och Nilsson i Växjö (s).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

ESSELTE TRYCK, STHLM 71 712124